

ophavsretsbeskyttelse for fotografier, som udtryk for en kunstnerisk skabende indsats.

Et flertal i Ophavsretsudvalget har på denne baggrund i betænkning nr. 1063/1986 stillet forslag om at inkorporere fotografibeskyttelsen i ophavsretsloven. Forslaget indebærer, at fotografiske billeder, der opfylder de almindelige krav til at kunne anses som værker, beskyttes som fotografiske værker efter ophavsretslovens § 1. Samtidig skal alle fotografiske billeder efter udvalgets forslag beskyttes efter lovens kap. 5 om nærtstående rettigheder, uanset om de har værkshøjde eller ej.

Et mindretal i Ophavsretsudvalget finder, at der ikke er behov for at inkorporere fotografibeskyttelsen i ophavsretsloven. Mindretallet begrundet sin holdning med de praktiske afgrænsningsproblemer, der følger af en sondring mellem fotografier med og uden værkshøjde. Mindretallet finder derfor, at den gældende ordning, hvor fotografiske billeder generelt beskyttes i henhold til en særlig lov, bør opretholdes.

Udvalgsflertallets forslag har under høringen fået støtte fra bl.a. Samrådet for Ophavsret, Sammenslutningen af Scenografer, Instruktører og Filmarbejdere, Dansk Forfatterforening, Danske Billedautorer samt Dansk Journalistforbund (herunder Pressefoto-grafforbundet), medens bl.a. Den Danske Forlæggerforening, Dansk Industri, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Dagblades Forening samt Danmarks Radio og TV 2 ønsker at opretholde fotografiibeskyttelsen i en særlig lov.

Spørgsmålet om den fremtidige beskyttelse af fotografiske billeder har været drøftet med de andre nordiske lande. Den nordiske holdning til udvalgsflertallets forslag har været positiv, og det må forventes, at der også i de andre lande vil blive fremmet forslag om at inkorporere fotografibeskyttelsen i ophavsretsloven. Dette svarer til, hvad der allerede er gældende ret i Island.

På denne baggrund foreslår Kulturministeriet, at fotografiloven ophæves, jf. lovforslagets § 89, og at fotografiske billeder i fremtiden beskyttes efter ophavsretsloven i overensstemmelse med udvalgsflertallets forslag.

Med hensyn til de af bl.a. udvalgsmindretallet afførte praktiske afgrænsningsproblemer finder ministeriet, at sådanne problemer kan undgås ved at give beskyttelsen af fotografiske billeder efter lovforslagets § 70 samme indhold som beskyttelsen af fotografiske værker efter lovforslagets § 1. Der synes ikke i almindelighed at være nogen grund til at give særlige regler for fotografier uden værkshøjde. Det foreslås derfor, at de bestemmelser, der gælder for fotografiske værker principielt finder tilsvarende anvendelse

på fotografier uden værkshøjde, jf. nærmere bemærkningerne til § 70.

Der vil herefter i hovedsagen kun være to forskelle mellem de to former for beskyttelse:

- Fotografiske værker beskyttes i 70 år efter ophavsmandens død, jf. lovforslagets § 63, mens andre fotografier beskyttes i 50 år efter fremstillingen af det fotografiske billede, jf. lovforslagets § 70.
- Ophavsmanden til et fotografisk værk er den eller de personer, der yder en selvstændigt skabende eller kreativ indsats i forbindelse med fotografiets tilblivelse. Beskyttelsen efter § 70 om fotografiske billeder gælder kun for den, der fremstiller det fotografiske billede, hvilket svarer til den gældende fotografilov.

For at kunne anses som et fotografisk værk efter lovforslagets § 1, stk. 1, skal fotografiet være resultatet af en selvstændigt skabende indsats. Indholdet af det ophavsretlige værkshøjdekrav må for fotografier – som på andre områder inden for ophavsretten – fastlægges i retspraksis. De elementer, der kan have betydning for bedømmelsen kan bl.a. være komposition, beskæring, motivvalg, perspektiv, billedvinkel, skarphedsdybde og lysætning. Det afgørende er, at der foreligger en selvstændigt skabende eller kreativ indsats på grundlag af flere valgmuligheder.

Efter almindelige ophavsretsprincipper udstrækker den ophavsretlige beskyttelse af et fotografi sig ikke til fotografiets motiv. Der kan således fx ikke hævdes nogen eneret til at fotografere en bestemt bygning. Ophavsmanden nyder derimod beskyttelse mod, at andre efterligner et fotografi ved at genbruge beskyttede elementer i fotografiet.

Ophavsmanden efter forslaget til § 1 er den eller de personer, der yder en sådan selvstændigt skabende eller kreativ indsats i forbindelse med fotografiets frembringelse, at det kvalificerer til ophavsretlig beskyttelse. Er det fx kompositionen og lysætningen, der udløser beskyttelsen efter § 1, er det den eller de ansvarlige for dette, der anses for ophavsmænd.

Systematisk henregnes fotografiske værker til kunstværker, ligesom værker af billedkunst, bygningskunst og brugskunst.

Dette indebærer bl.a., at fotografiske værker efter lovforslaget får en beskyttelse svarende til de øvrige kunstværker, herunder en beskyttelsestid på 70 år, ligesom de undtagelsesbestemmelser i lovens kap. 2, som gælder for kunstværker, også finder anvendelse på fotografiske værker og billeder, jf. herved også lovforslagets § 70, stk. 3.

Til stk. 2 og 3

Forslaget til stk. 2 og 3 svarer til den gældende